

Иван Стојановић
Градска библиотека Вршац
zekagti@yahoo.com

Градска библиотека Вршац и Феликс Милекер : однос појединца и установе кроз формулисање заједничког идентитета

Сажетак

У овом раду ће бити описане прилике у време настанка Градске библиотеке у Вршцу и њен развој, нераскидиво повезан са личношћу Феликса Милекера. Библиотека је основана 1887. године као Народна, педагошка стручна и омладинска библиотека комуналне школе. Први библиотекар и један од оснивача био је Феликс Милкер.

Током читавог 19. века у Вршцу је постојало на десетине друштвених клубова, удружења, читаоница и приватних библиотека. Потреба за јавном библиотеком била је велика, а ни три најбројније нације, немачка, српска и мађарска до тада нису успеле да оснују једну такву институцију. У првим годинама након оснивања, ова библиотека је првенствено служила ђацима и наставницима комуналних школа и оном делу грађанства које се користило немачким и мађарским језиком. Приликом формирања 1887. године, Библиотека је располагала са 1200 свезака библиотечке грађе.

Срби су у то време користили услуге „Српске занатлијске читаонице“, која је тада имала више књига од јавне библиотеке. Дана 23. августа 1919. г. основано је и „Српско-југословенско одељење“ при Градској библиотеци. До почетка Другог светског рата она израста у установу са преко 60.000 јединица. Ова библиотека данас чува преко 250.000 хиљада јединица библиотечке грађе, која открива њену историју кроз године великих и тешких промена.

Феликс Милекер није био оптерећен сопственим националним идентитетом. Подједнако добро је говорио језике своје средине, потписивао се и као Срећко Милекер, а најзначајнији му је ангажман на пољу културе. У времену бурних друштвених, политичких, културних и економских промена успео је да изгради, унапреди и очува две најзначајније градске културне институције, Библиотеку и Музеј. Уграђујући себе у њих, личним трудом и радом, успео је у намери да ове две установе постану институције од великог значаја, како на локалном, тако и на нивоу тадашње државе.